

## Voorwoord

*De leugen dicteert* is een eigentijdse variatie op de uitspraak die de toenmalige koningin Beatrix in 1999 deed. Zij zei toen: ‘De leugen regeert!’

Dat was toen een grappige uitspraak. Zeker voor een staatshoofd. Volgens mij noemde ik het in die tijd een ‘overduidelijke kwestie van zelfkennis’ en leverde mij dat een postzak vol boze brieven op. Boze brieven van koningsgezinden. Dat zijn handgeschreven epistels van bevende bejaarden. Als doorgewinterde republikein een genot om te lezen.

Er was nogal wat ophef over de uitspraak omdat het staatshoofd niet letterlijk geciteerd mag worden. Waarom niet? Weet ik veel.

De onthulling werd gedaan door mijn eigen *NRC*, waarin ik een van de langstzittende columnisten ben, en dat toen nog *NRC Handelsblad* heette. En het werd toen nog als *kwaliteitskrant* aangeduid. Later kwam er een televisieprogramma dat *De leugen regeert* heette.

Waarom nu *De leugen dicteert*? Omdat we leven in

het ultieme fakenieuwstijdperk. Welk nieuwsbericht kun je nog vertrouwen? Wat is waar en wat is niet waar? Iedereen strooit met pertinente leugens. De Russen, maar ook de Oekraïners. Net als de Republikeinen en de Democraten. Boris Johnson had er een handje van, terwijl zijn opponenten er ook niet vies van zijn. Israël is net zo rot als Palestina. Thierry heeft nog nooit één waarheid verteld en Mark is misschien wel de meest gewiekste van het zootje. Hugo, Wopke en Sigrid? Jokkebrokkenmakers. Niks meer en niks minder. Net als voetbalvoorzitters, spelersmakelaars en de voetballers zelf. De leugens dicteren het nieuws via Twitter, Instagram en andere asociale media.

Mijn advies: geloof niemand en vooral mij niet. Maar ik schrijf columns en columnisten mogen liegen. Sterker nog: die moeten dat zelfs. Ook in een kwaliteitskrant? Juist daar!

Youp

Amsterdam, herfst 2022

## *Lobbytroela*

Gisterochtend moest ik vooral lachen om de route die de boze boeren met hun trekkers hadden gekozen om in Zandvoort bij het circuit te komen. Over het strand. Toch indirect een tip van onze pandjesprins. Die probeerde dat al eerder voor elkaar te krijgen. Boerenslim heet dat. De boze agrariërs hebben trouwens niks tegen de Grand Prix, maar willen eerlijker prijzen van de Jumbo, een van de sponsors van het feestje. Autoracen is een hobby van de baas van deze club. Vandaar. Inderdaad een goed moment om de directie nog even met hun opgewonden neuzen op de feiten te drukken. Miljoenen voor Max is prima, maar ook de piepers en de spinazie mogen normaal worden afgerekend.

‘Boer zoekt jou’ zal iemand tegen de Jumbo-baas gezegd hebben en daar is ongetwijfeld hartelijk om gelachen op het vip-dek, waar iedereen net het gender-neutrale mantelpakje van Lewis Hamilton stond te bewonderen. Vroeger was dat autoracen nog een sport voor echte mannen, die niet keken op een dooie coureur meer of minder.

Onderhand legde Cora onder het genot van een glaasje bubbels aan een aantal autosportliefhebbers uit dat zo'n demonstratie niet de manier is om bij het establishment je gelijk af te dwingen. Je moet lobbyen. Op dit soort feestjes de juiste persoon iets in het oor fluisteren. De zachte manier om je doel te bereiken. En wel opletten. Niet tegen iemand zeggen: 'Wat ben je lekker bruin. Vakantie gehad?' Voor je het weet woont hij naast Tata Steel.

Wie Cora is? Dat is Cora van Nieuwenhuizen, de nieuwe lobbytroela van de energiesector. Maar die was toch minister? Zo stond ze wel op de loonlijst, maar niemand had daar last van. Nu is ze weg. Van de ene op de andere seconde was ze foetsie. Zonder gezondheidsklachten zoals mevrouw van Ark.

Ja, ze wist het natuurlijk al een tijdje, maar ze moest even een moment kiezen waarop niemand oplette. Dus ze deed het toen de teleurgestelde schooljuf Mariëtte Hamer haar sprankelende eindrapport zat te tikken, Sigrid Kaag bezig was met haar schaamrode reparatierisje naar de burens van de Afghansen om daar nog zoveel mogelijk levens te redden en Mark zelf op democratiecursus was bij de Raad van State. Hem werd daar uitgelegd dat staatssecretarissen geen lid van het parlement kunnen zijn. De Kamer controleert de regering. Alleen in noodgevallen mag dat. Hij schijnt gezegd te hebben: 'Dat zijn we toch?'

Maar Cora dacht dus: dit is een mooi moment om

weg te sneaken. Daarbij hoopte ze dat de parlementaire pers druk zou zijn met de mondkapjescriminelen Sywert van Lienden, Bernd Damme en Camille van Gestel. Die zouden namelijk vanaf 1 september praten over de manier waarop ze hun miljoenen aan de snakende zorg zouden schenken. Maar ik denk dat die glijers dat over het weekend hebben getild. Welk weekend? Welke september zult u bedoelen. Misschien hebben ze een bloemetje naar de overspannen Tamara van Ark gestuurd.

Maar terug naar Cora. Zij heeft er in haar ambtsperiode werkelijk niks van gebakken. Alleen de Kamer glashard voorgelogen over de rol van Halbe Zijlstra in die schimmige granulietaffaire. Als je in de Kamer gaat staan jokken over die beroepsfantast, die in zijn gloriejaren nog wel eens bij de Poetintjes aan de thee zat, dan maak je het wel dubbel bont.

Maar Cora is na bijna vier jaar scharrelen op het ministerie vertrokken met een telefoon vol belangrijke nummers plus een stuk of wat loodgieterstassen met geheime kabinetsplannen. Daar gaat ze de Russische gasmaffia en de andere energiereuzen heel blij mee maken.

Rutte heeft er inmiddels twee lettergrepen aan vuilgemaakt. Hij was duidelijk blij dat hij haar kwijt is. Letterlijk zei hij: 'Het scheelt wachtgeld en het kabinet zit er ook wel erg lang!' Even dacht ik dat hij toen namens het Nederlandse volk sprak.

Maar Mark is zijn gevoel voor humor nog niet kwijt. Toen een journalist zei dat de overstap van Cora moreel gezien echt niet kon, antwoordde hij: 'Moreel? Moreel? We zijn van de vvd! Eerst lekker racen!'

## *Laatste loodjes*

Het Amsterdamsch Studenten Corps zit traditiegetrouw in de penarie en heeft een bedrijfje ingehuurd dat verstand heeft van crisismanagement. Ik vrees een ervaren papa van een van de kinderen. Die hadden elkaar ontgroend en ontgroenen betekent bij het hoofdstedelijke corps dat je de feuten van andere kleuren voorziet. Bont en blauw zijn favoriet. Volgens de senaat is er bij deze op het fascisme geïnspireerde gezelligheid niemand in het ziekenhuis beland. Dan is die gebroken arm waarschijnlijk gewoon gezet door een coassistent in de keuken van het studentenhuis aan de Keizersgracht. Zo word je een ervaren dokter. Hoe het precies zit zullen we nooit weten want er heerst binnen de vereniging een heerlijke zwijgcultuur. Daarom zal er niemand aangifte doen. Ook al is dat expliciet door de voorzitter van de senaat aangeraden. Ideetje van de crisismanager die ongetwijfeld het woord transparantie heeft gebruikt. Dezelfde transparantie die Tata Steel nu van de vervuilde daken in de IJmond schreeuwt. Er

komt kanker uit de schoorsteen. Dat weten ze pas een week.

Ach ja, de zwijgcultuur. Bij het corps leer je dat. En hun ontgroeningen zijn jaarlijks komkommernieuws in een zich dood vervelend welvaartsstaatje. Net als het geneuzel over onze jachtige koning en zijn knalfestijn. Want ik begrijp dat hij weer losgaat. De weerloze edelbambi's zijn de komende maanden ouderwets het haasje.

'Beetje dom' noemde Máxima haar man ooit, maar dat 'beetje' kunnen we zo langzamerhand wel weglaten. Want als je reactie op een overduidelijk schrijven van landbouwminister Carola Schouten is dat je nog één keer drie maanden met je vriendjes ongegeneerd gaat piefpafoefen op weerloos wild, dan heb je het leven niet helemaal begrepen. Dan ben je of een verwend nest of je bent in de groentijd op het Leidse studentencorps Minerva iets te hard aangepakt door een doorgefokte baron met zeven achternamen. Of je adviseurs zijn de drie mondkapjesmusketiers Sywert van Lienden, Bernd Damme en Camille van Gestel. Die zwijgen ook nog steeds.

Majesteit, als een diepgelovige minister van die gezagsgetrouwe ChristenUnie zo'n brandbrief aan de door haar God benoemde vorst schrijft, is er echt iets aan de hand. Dan is er meer dan stront aan de koninklijke knikker. De middeleeuwen zijn echt voorbij. Zo-



wel bij jou als bij de studentencorpora.

Je moet voor oudejaarsdag kiezen: of die onzin zelf gaan betalen en lekker doorgaan met het lessen van je bloeddorst of een vette subsidie van je volk blijven vangen en iedereen een wandeling in de dure natuur gunnen. Ik hoop niet dat je neef Bernhard je adviseur is want die bril schijnt niet graag te betalen. Dan worden het de komende maanden je laatste loodjes. Download voor het afkicken een paar van die vertederende filmpjes van je oom Pieter van Vollenhoven, die bijna dagelijks op Twitter laat zien hoe een moederzwin zich liefdevol over haar biggetjes ontfermt. Zijn bejaarde aanhang zwelgt bij deze beelden en zal nooit snappen dat iemand die beestjes kapotschiet. Als hobby.

Of ik wil dat de koning vertrekt? Volgens mij wil hij het zelf. Het begon al toen hij midden in de pandemie schaamteloos zijn vrienden in het regeringsvliegtuig propte om in Griekenland zijn ordinare speedboot te laten zien. Met daarna de totaal verbijsterde lakei Mark Rutte, die gelukkig van huis uit goed kan liegen en het daarom gewiekst voor hem opnam. Wat dat betreft heeft onze Willy mazzel dat Kaag zichzelf deze week kansloos buitenspel heeft gekwaakt en echt nooit premier zal worden. Dan moet je namelijk kunnen zwijgen. Zeker over Huis ten Bosch en omgeving.

Maar of de koning weg moet? Nee, wat mij betreft niets dan lof voor de Oranjes. Dankzij hen kan ik na-

melijk binnenkort weer gewoon aan het werk in het theater. Want de pandjesneef van onze koning vierde afgelopen weekend zijn stikstoffeeftje in Zandvoort. En na dit uitbundige racefestijn met 70.000 huilende mannen durft geen enkele Hugo de Jonge de amusementssector nog een strobreed in de weg te leggen. Kortom: Leve de koning. Hulde voor zijn neef. En hiep-hiep-hoera voor de zwijgcultuur.

## *Stank voor Ank*

Afgelopen week liep ik te duimen dat ons land niet bij een oorlog betrokken zou raken. Ik was bang dat we met onze minister van Defensie niet ver zouden komen. Gelukkig is ze inmiddels door Wopke, Ferd en Mona hardhandig losgescheurd van het Haagse pluche en mag ze op zoek naar een functie elders. Zal ze het partijkantoor bij elkaar geblèrd hebben toen ze naar buiten werd geduwd? Vast. En wat zal ze geroepen hebben? Dat Ferd na zijn gênante huwelijksfeestje ook gewoon bleef? Dat Wopke niet gekozen is, maar zichzelf heeft aangesteld? Dat ze advies aan Mark heeft gevraagd en dat hij haar overduidelijk verteld heeft dat het onzin is om bij een aangenomen motie van afkeuring op te stappen. Dat doe je alleen als je zo dom bent geweest om dat een ander ooit aan te raden. Zoals Sigrid in april bij Rutte deed. Zij is nu dom gestruikeld over haar eigen principes. Maar van Mark hoefde Ank absoluut niet weg. Na Co Verdaas, Frans Weekers, Ivo Opstelten, Fredje Teeven, Wilma Mansveld, Ard van

der Steur, Jeanine Hennis, Halbe Zijlstra, Mark Harbers, Menno Snel, Bruno Bruins, Eric Wiebes en Sigrid Kaag vindt onze premier het eigenlijk wel gezellig als iemand ook eens zegt: 'Ik blijf!' Maar Ank is dus weg. Het schijnt dat haar eigen leger haar onder schot heeft gehouden en dat ze toen pas eieren voor haar geld heeft gekozen.

Wat ze moet gaan doen? Misschien lobbyen namens de wapenindustrie. Een transparante functie in de onderzeeërsbranche. Of zal ze eerst kiezen voor een welverdiende vakantie? Weekendje Kabul is misschien een goede tip. Dat kan ingewikkeld voor haar worden omdat ze geen Afghaans spreekt. Gelukkig zijn er daar nog genoeg tolken die haar kunnen helpen. Of zijn die inmiddels al door de taliban vermoord?

Begrijp ik nou dat haar lotgenoot Sigrid dit weekend gewoon met Remkes over een nieuw kabinet gaat praten? Aandoenlijk toch? Je mag stellen dat Kaag sinds haar eclatante overwinning bij de laatste verkiezingen niet echt de wind in de rug had. Ze is al een tijdje alle sporen bijster en heeft een welgevulde garderobekast vol boetekleden. Dat heet: behaalde resultaten in het verleden bieden geen garantie voor de toekomst. Het doet denken aan Thierry, die ooit knetterstoned van de macht onbegrijpelijk over de uil van Minerva stond te bazelen en zichzelf als de nieuwe boreale premier van ons land zag. Inmiddels is zijn aanhang geslonken tot een handvol waanzinnige wappies en een stuk of wat

stompzinnige leden van een carnavalsvereniging op het ongevaccineerde Urk. Malloten die in nazi-uniformen gezellig over het voormalige eiland marcheren. Zelden mensen gezien die zo toe zijn aan een spuitje.

Denkt u dat die Omtzigt elke avond gniffelend in slaap valt nu hij de chaos in zowel het kabinet als in zijn eigen partij ziet? Ik gun het hem zeer. Hij is te beschaafd om geforceerd op de tafel te gaan dansen, maar ik vrees dat hij het op het ogenblik erg naar zijn zin heeft in de Kamer. En niet alleen in de Kamer, maar ook in de peilingen. Ik denk dat Wopke en Sigrid er dit weekend alles aan zullen doen om er met Rutte uit te komen. Want als ze iets niet willen dan zijn het nieuwe verkiezingen. Wopke wordt dan namelijk een eenzame eenpitter en Sigrid heeft nog drie versleten zeteltjes in een donker hoekje van ons tijdelijke parlement. Mark niet. Hoe langer zijn pinokkio-neus hoe meer kiezers hij trekt. Dat zegt iets over zijn aanhang. En over ons land. Ik vrees dat als hij Sywert van Lienen minister van Volksgezondheid maakt en zijn twee mondkapjeskompanen Camille van Gestel en Bernd Damme op Financiën en Economische Zaken zet er nog meer kiezers bij komen. Prins Bernhard op Volkshuisvesting en hij heeft de absolute meerderheid. Ik hoor u nu denken: de oude cabaretier heeft geen verstand van politiek. Dat ben ik met u eens. Maar wie heeft dat in Den Haag op dit moment wel?